

NEWSLETTER

Zajímavé koncerty 23. ročníku MHF Český Krumlov

Komorní koncerty v Maškarním sále

S komorními koncerty k Roku české hudby v Maškarním sále vystoupí např. 23. července violoncellista Jiří Bárta společně s klavíristkou Terezií Fialovou, kteří zahrají kompletní provedení skladeb pro violoncello a klavír Antonína Dvořáka a skladbu Suita balladica Petra Ebena. Svými prsty dovede dát nástroji život... Vřelost a expresivita, energie, a přitom citlivost a elegance... Hudební inteligence spojená s vášní... Neuvěřitelná technika... Violoncellista Jiří Bárta patří nejen podle odborných

kritik ke špičce ve svém oboru. Spolupracuje s předními českými a mezinárodními orchestry a je pravidelně zván na hudební festivaly. Jeho nahrávky u firmy Supraphon byly časopisem Harmonie dvakrát vyhodnoceny jako nejlepší ve svých kategoriích. Zahrnují kritiky ceněnou nahrávku všech Bachových violoncellových suit i Šostakovičových koncertů s dirigentem Maximem Šostakovičem a Pražskými symfoniky i oba koncerty Dvořákovy, A Dur a h moll. Hudební partnerkou mu bude Terezie Fialová, která patří k nejtalentovanějším klavíristům nastupující generace. Je členkou klavírního tria Eben trio, se kterým v roce 2012 vyhrála mezinárodní soutěž „Concours de musique du Lyceum Club International de Suisse“ ve švýcarském Lausanne, které jí přineslo pozvání na prestižní Verbier Festival Academy 2013. Během této akademie provedla mimo jiné i světovou premiéru klavírního kvartetu E. Nesbita „Like some forgotten music“. S Eben triem natočila tři CD, která vzbudila zaslouženou pozornost mezinárodní kritiky. Přes své mládí je také uznávanou komorní partnerkou mnoha předních českých sólistů.

K jejich společnému krumlovskému koncertu Jiří Bárta mi řekl: „*Na provedení kompletního Dvořákova komorního díla pro violoncello a klavír je především zajímavý vývoj Dvořáka jako skladatele. Ke skladbě Suita balladica mám osobní vztah, hrával jsem ho v osmdesátých letech s Petrem Ebenem na jeho autorských večerech a byla to nádherná zkušenost. Setkání s Petrem mě hodně ovlivnilo. Navíc Petr Eben by letos slavil 85 let, tak je to i takové připomenutí k Roku české hudby.*“ Ke spolupráci s Terezií Fialovou dodává: „*Pro mě ideální klavírista není tzv. korepetitor či doprovazeč, ale opravdový partner. Potřebuji na podiu hudebníky, kteří si se mnou vyměňují názory a obohacují mne svojí kreativitou, a to Terezie stoprocentně splňuje.*“

Ve středu 6. srpna uveden harfistka Jana Boušková mj. zajímavou úpravu nejslavnější ze Smetanových symfonických básní s názvem Vltava – Fantazie pro harfu sólo. Mstislav Rostropovič si osobně vyžádal kontakt na Janu Bouškovou poté, co uslyšel její hru v rozhlase, a hned si ji vybral ke spolupráci pro premiéru Sonáty pro violoncello a harfu Ravi Shankara ve francouzském Evianu. Jana Boušková se díky výrazným uměleckým úspěchům rychle stala velmi žádanou harfistkou vystupující na renomovaných světových pódii nejen sólově, ale i komorně. Mimo sólové činnosti se věnuje pedagogické dráze a vyučuje současně na třech školách: Královské konzervatoři v Bruselu, Akademii múzických umění a Konzervatoři v Praze. Jana Boušková je zvána na významné domácí i světové festivaly. Pravidelně účinkuje na světových harfových kongresech a symposiích, stejně tak i jako pedagog vede řadu mistrovských kurzů po celém světě. Od roku 2005 je též sólo harfistkou České filharmonie. Společně s Janou Bouškovou vystoupí excelentní korejská flétnistka Jae-A Yoo.

Jae-A Yoo se narodila v Soulu. Vystudovala „Conservatoire National de Region de Paris“ a „Conservatoire National Superieur de Musique de Paris“. Vystoupila napříč Evropou jako sólistka s řadou orchestrů, jako jsou např. Dubrovnický symfonický orchestr, Soluňská filharmonie, Temešvárská filharmonie, Kammerphilharmonie dacapo Mnichov, Plzeňská filharmonie a mnoho dalších. Vyhrála Grand Prix v kategorii flétna na mezinárodní soutěži „Festival de Musique des Jeunes Interpretes“.

Trio Martinů představí 13. srpna skladby od Antonína Dvořáka, Bedřicha Smetany nebo Josefa Suka. Trio Martinů představuje na scéně české komorní hudby prvotřídní kvalitu a záruku hudební autenticity. Každý detail, motiv či melodická fráze je odrazem neobyčejně precizního technického a výrazového interpretačního vkladu. Trio Martinů hlásící se k odkazu českého klasika 20. století vzniklo na Pražské konzervatoři v roce 1990, nyní je jedním z nejvyhledávanějších evropských komorních souborů. Všichni tři členové jsou

vynikajícími sólisty a jsou pravidelně zváni ke spolupráci s jinými významnými umělci ze světa klasické hudby. V současné době Petr Jiříkovský kromě tria často vystupuje sólově nebo společně s jinými umělci, od roku 2008 se zaměřuje rovněž na své profesionální aktivity v oblasti dirigování. Pavel Šafařík a Jaroslav Matějka jsou profesionálními hráči Pražského komorního orchestru a Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK, kde jsou oba zástupci koncertního mistra. Nahrávají pravidelně pro Český rozhlas a jako členové PKO a FOK koncertují často v zahraničí.

Ze zahraničních umělců festival přivítá 24. července mladou čínskou klavíristku Shiran Wang, která spolu se Škampovým kvartetem představí program složený čistě z české hudby. „*Narodila se jako klavíristka... Má talent, stejně jako technickou zručnost... Její hra je skutečným uměním...*“, říkají kritici. A bývalý producent nahrávek Arthura Rubinsteina Max Wilcox dokonce předpověděl, že Shiran Wang bude Rubinsteinovou následovnicí. Klavíristka Shiran Wang získala několik cen na klavírních soutěžích v rodné Číně i zahraničí, připomeňme 1. místo na mezinárodní klavírní soutěži Sergeje Prokofjeva na Ukrajině, vítězství na mezinárodní klavírní soutěži Sergeje Rachmaninova v Moskvě nebo na mezinárodní klavírní mistrovské soutěži Arthura Rubinsteina v Polsku. Vystupuje na významných světových pódii, jakými jsou např. Musikverein ve Vídni či sál Berlínské filharmonie. Sólistku doprovodí světově proslulé Škampovo kvarteto. Soubor odstartoval svou strmou uměleckou dráhu v březnu roku 1989 na pražské AMU pod vedením profesorů Antonína Kohouta a Milana Škampy, členů legendárního Smetanova kvarteta, a velice rychle zdomácněl na našich i

zahraničních pódii. V roce 1992 kvarteto získalo zvláštní cenu Českého komorního spolku, o rok později následovalo velmi úspěšné vystoupení v londýnské Wigmore Hall, za něž obdrželo cenu Královské filharmonické společnosti Best Debut 1993. V říjnu následujícího roku se pak soubor stal vůbec prvním rezidenčním kvartetem v historii Wigmore Hall.

Na programu letošního festivalového ročníku dále figuruje zajímavé klavírní duo tureckých sester Ferhan a Ferzan Önderových, které 7. srpna zahrají Dvořákovy Slovanské tance pro klavír na čtyři ruce. Bezchybná virtuózní hra, dramatická síla a ohnivý temperament... Výjimečný soulad, jehož umí dosáhnout jen ti, kteří jsou na sebe napojeni... A jakožto dvojčata jsou na sebe Ferhan a Ferzan Önder napojeny opravdu dokonale. Ferhan a Ferzan Önder z Turecka se etablovala na světových koncertních pódii jako klavírní duo, které patří k nejžádanějším. Jejich jemný cit pro nepravidelný rytmus má kořeny v lidových písních, které Ferhan a Ferzan od dětství slýchaly. Po studiích na univerzitách v Ankaře a Vídni a po sérii ocenění na mezinárodních soutěžích se staly proslulými i díky četným koncertním cestám a pravidelným hostováním u renomovaných orchestrů, jako např. Staatskapelle Dresden, Mozarteum, Vídeňská filharmonie nebo Milánský symfonický orchestr. V roce 2003 byly jmenovány „Goodwill Ambassadors“ (Vyslanci dobré vůle) charitativní organizací UNICEF.

Ferhan a Ferzan jsou dvojčata, a jak je to s jejich osobnostmi - jsou si podobné nebo úplně rozdílné? „*Řekly bychom to takto: jedna à la Chopin, druhá à la Liszt. Já jsem jednoznačně ta klidnější a Ferhan ta temperamentnější a dominantnější. Už za našich studií ona hrála Stravinského a já spíše Mozarta a Schuberta. Skvěle se tak doplňujeme a tím dosahujeme rovnováhy.*“

Má vlast, Pocta Dvořákovi a opomíjený Zelenka

„Cyklus nadepsaný Má vlast jako mistrovské dílo vysloveného rázu osobního i národního sám o sobě již byl stačil zabezpečiti tvůrci svému čestné místo mezi nejpřednějšími skladateli doby.“ Takto oslavně popisuje muzikolog Otakar Hostinský Smetanovu *Mou vlast* v roce 1904. Hudební dílo Bedřicha Smetany (1824–1884) je dnes vnímáno jako synonymum české národní hudby. Za ideál národní hudby však Smetana v kontextu českého národního obrození 2. poloviny 19. století dlouho bojoval. Některá jeho díla se v době svého vzniku nevyhnula kritice českých vlastenců, úspěch však nakonec slavil opusy jako např. *Má vlast*, *Prodaná nevěsta* a *České tance*. Byly přijaty jako skutečná národní umělecká hudba. Proslulý cyklus šesti symfonických básní *Má vlast* (*Vyšehrad*, *Vltava*, *Šárka*, *Z českých luhů a hájů*, *Tábor a Blaník*) hraje v dějinách české hudby nezastupitelnou roli, postupně se stal nejen populárním repertoárovým dílem, ale i symbolem národní pospolitosti a

hrdosti. *Má vlast* zazní 19. července v Zámecké jízdárně v podání Severočeské filharmonie Teplice pod taktovkou Tomáše Braunera, který patří k nejvyhledávanějším dirigentům své generace. Pro sezónu 2014/15 bude hlavním hostujícím dirigentem Symfonického orchestru Českého rozhlasu.

Dalším vrcholem festivalové nabídky bude koncert s názvem *Pocta Antonínu Dvořákovi*, jenž se uskuteční v sobotu 26. července rovněž v Zámecké jízdárně. Vystoupí na něm houslový virtuos Ivan Ženatý, který vzdá hold v mezinárodním kontextu nejhranějšímu českému autorovi Antonínu Dvořákovi. Ivan Ženatý, kterého odborná kritika, posluchači i hudební kolegové označují za nejvýznamnějšího představitele naší současné houslové generace, na svůj krumlovský koncert zve slovy: *„V Českém Krumlově budeme letos hrát Dvořákův Houslový koncert a moll se Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu a dirigentem Ionem Marinem, kterého znám už z vídeňského Musikvereinu. Čili setkání s dobrými známými a s nejvýznamnějším českým houslovým dílem. Jste srdečně zváni!“* Dvořákovský večer otevře předehra *Karneval*, op. 92. V jeho druhé polovině zazní ve světovém kontextu nejpopulárnější Dvořákovo dílo *Symfonie č. 9 e moll „Z Nového světa“*. Koncert je, jak se již stalo dobrou tradicí, věnován zejména členům Klubu přátel MHF Český Krumlov.

Magické prostředí zámeckého Barokního divadla a autentická interpretace barokní hudby – to je spojení, které slibuje nevšední zážitek. Tento ve světovém měřítku unikátní historický prostor ožije 31. července provedením skladeb „českého Bacha“ Jana Dismase Zelenky. Pražský barokní orchestr Collegium 1704 a vokální ansámbl Collegium Vocale 1704 byly založeny cembalistou a dirigentem Václavem Luksem v roce 2005 při příležitosti projektu BACH – PRAHA – 2005, jenž stál na počátku jejich pravidelné

spolupráce s festivalem Pražské jaro. Rok 2007 probíhal ve znamení Jana Dismase Zelenky a jeho Missy votivy, která po provedení v Praze a na francouzských festivalech v La Chaise-Dieu a Sablé v jejich interpretaci slaví dodnes úspěchy po celém světě. Rok 2008 pak dal vzniknout koncertnímu cyklu Hudební most Praha – Drážďany navazujícím na bohaté kulturní tradice obou měst. S Händelovým Rinaldem slavilo Collegium 1704 úspěchy v Národním divadle v Praze a v operních domech ve Versailles, Caen, Rennes a Lucemburku. Rok 2013 byl zasvěcen znovuobjevení českého skladatele Josefa Myslivečka, jehož operu l'Olimpiade Collegium 1704 představilo v několika evropských městech. Na festivalu Pražské jaro 2013 pak orchestr provedl Myslivečkovu oratorium La Passione di Gesù Cristo.

„První dáma violoncella“ Gutman, Pavel Haas Quartet a operní hvězdy Bolšovo těatra

Mimořádný jistě bude koncert violoncellistky Natalie Gutman, kterou posluchači i kritici často označují jako „královnu violoncella“, se uskuteční 8. srpna v Zámecké jízdárně. Ruská violoncellistka studovala u nejlepšího z nejlepších, legendy - violoncellisty Mstislava Rostropoviče. Na spolupráci s touto výjimečnou hudební osobností vzpomíná: *„Byla to velmi intenzivní a zajímavá práce. Spojovalo mě k němu také přátelství, které ještě umocňovalo jeho umělecký vliv. Budu navždy vděčná za každou minutu, kterou mi kdy věnoval.“*

Zajímavé je, že v roce 1961 tehdy jako osmnáctiletá studentka Moskevské konzervatoře zvítězila v soutěži Pražského jara. A nejspíše právě tady odstartovala její příští oslnivá kariéra. *„Toto vítězství mi otevřelo mnoho dveří. Tehdy jsem poznala dirigenta Leopolda Stokowského, který mě pozval, abych s ním debutovala v Carnegie Hall. Od doby mého prvního účinkování na Pražském jaru mám české publikum moc ráda a těším se, že na ony vazby budu moci v Českém Krumlově znovu navázat“,* vzpomíná Gutman. Společně vystupovala i se svým manželem, houslistou Olegem Kaganem. Účinkovala na pódii celého světa a někteří kritici se dokonce vyjádřili, že její výkony předčí i samotného Rostropoviče. Její prestižní postavení dokládá celá řada významných cen, jejichž je držitelkou. A kdo patřil k jejím vzorům? *„Kromě všech svých učitelů jsem už od dětství obdivovala také Svjatoslava Richtera. Jsem svému osudu velmi vděčná, že jsem se s ním později mohla setkat i jako umělkyně. Důležitou roli v mém vztahu k hudbě sehráli také Claudio Abbado a Kurt Masur.“*

O svém vztahu k české hudbě říká: *„Dvořákův koncert h moll patří k nejdůležitějším dílům violoncellového repertoáru. Pořád ho hraji ráda. Také jeho Klid lesa, který zazní na koncertu v Českém Krumlově, je mému srdci velmi blízký. Na repertoáru mám také Janáčka.“* A jaké jsou její profesní plány? *„Příští rok oslavíme 100. výročí narození již zmíněného Svjatoslava Richtera. V rámci tohoto jubilea je naplánováno mnoho vzpomínkových koncertů. Doufám, že i české publikum, které mělo možnost umění tohoto geniálního klavíristy poznat, bude mít příležitost některé z těchto koncertů slyšet, a jejich prostřednictvím si na tuto výjimečnou osobnost světové hudby zavzpomínat a vzdát hold jeho památce.“* Gutman vystoupí společně s vynikajícím mezinárodně obsazeným bavorským

ansámblem Kammerphilharmonie dacapo München pod vedením dirigenta Franze Schottkeho. Na krumlovském koncertu v jejich podání dále zazní předehra z Rossiniho opery Italka v Alžíru, Rokokové variace pro violoncello a orchestr P. I. Čajkovského a Symfonie č. 4 A dur "Italská" Felixe Mendelssohna-Bartholdyho.

Mezi další výtečné instrumentální ansámby nejnovějšího festivalového ročníku bude patřit i Pavel Haas Quartet, jehož koncert z děl Schulhoffa, Dvořáka a Brahmsa se uskuteční 15. srpna v Zámecké jízdárně. *„Hrají naprosto precizně a zároveň plnokrevně... U mladých Čechů dokonale splynula virtuosita s hloubkou... Pavel Haas Quartet představuje to nejlepší z české tradice – vroucnost, libozvučnost, osobitost, citovost... To, co je však obzvláště nápadné, je jejich odvaha riskovat,*

jejich vřelost a naprostá jistota,“ říkají kritici. Pavel Haas Quartet nese jméno českého skladatele Pavla Haase, který byl v roce 1941 uvězněn v ghettu Terezín a o tři roky později zahynul v Osvětimi. V roce 2007 Kolínská filharmonie nominovala Pavel Haas Quartet za jednu z „Vycházejících hvězd“ (Rising Stars) ECHO. Následovala řada koncertů ve významných koncertních sálech po celém světě. V sezoně 2013/14 Pavel Haas Quartet hraje jako rezidenční soubor v Kolínské filharmonii, Birminghamské radnici a na festivalu Pražské jaro. Představil se rovněž na scénách curyšské Tonhalle, Auditoria v Louvru, Herkulesaal v Mnichově a Wigmore Hall v Londýně. Pavel Haas Quartet exkluzivně nahrává pro společnost Supraphon. Na svém nejnovějším albu, které vyšlo v září 2013, provedl Schubertův Smyčcový kvartet d moll „Smrt a dívka“ a Smyčcový kvintet C dur společně s violoncellistou Danjulem Ishizakou.

Celý festival bude zakončen 16. srpna v Pivovarské zahradě slavnostním opern-air galakonzertem sólistů-hvězd Velkého divadla v Moskvě, kterými budou Makvala Kasrashvili, Anna Aglatova, Svetlana Shilova, Michail Kazakov a Oleg Kulko. Operní hvězdy Velkého divadla v Moskvě, které vystoupí na závěr festivalu, slibují nevšední zážitek. Velké divadlo v Moskvě zvané „Bolšoj těatr“ bylo založeno již v roce 1776 a postupně se stalo legendární divadelní, činoherní, operní i baletní scénou a symbolem

Ruska. „Bolšoj těatr“ je oceňován pro svůj zásadní přínos do historie ruského interpretačního umění, na nějž současní umělci navazují a který svým uměleckým vkladem dále rozvíjejí v mnoha směrech. V Českém Krumlově vystoupí přední sólisté tohoto divadla, Makvala Kasrashvili, Anna Aglatova, Svetlana Shilova, Oleg Kulko a Mikhail Kazakov, kteří představí ruský, ale také italský a francouzský operní repertoár. Doprovodí je zlínská Filharmonie Bohuslava Martinů pod taktovkou Leoše Svárovského, který je v současnosti stálým hostujícím dirigentem Slovenské filharmonie a šéfdirigentem Aichi Central Symphony Orchestra Nagoya. Závěr festivalu tak bude více než velkolepý!

Žánrová vybočení

Je jen přirozené, že do atmosféry letních koncertů patří rovněž večery, při nichž hudba přesahuje úzce vymezené hranice. Tento trend se již u nás i ve světě stal tradicí a dodržuje jej i českokrumlovský festival. Proto rovněž letošní program nabízí vítané žánrové vybočení.

„Jsme hudbou posedlí“, hlásí „Maniaci“

Propojení exotické hudby s Bachem... Neopakovatelná interpretace klasické hudby, převážně barokní, která se mísí s jazzem a latinskoamerickými rytmy – to je jedinečný koncert Bach goes Samba and Tango, „Bach v teniskách či s baskytarou“, v podání souboru The Classical Music Maniacs. Komorní smyčcový ansámbl The Classical Music Maniacs je složen z dvanácti excelentních hudebníků, členů bratislavských symfonických orchestrů, kteří chtějí narušit stereotypy ve vnímání klasické hudby a otevřít dveře novým trendům a fúzím. Chtějí provokovat, vzbudit zájem o klasickou hudbu a podnítit návrat tohoto žánru do ulic – jak oni říkají, chtějí hrát „street classical music“. V projektu Bach goes Samba and Tango si hudebníci kladou otázku, jak by asi komponoval své skladby Johann Sebastian Bach, kdyby měl možnost navštívit Kubu, Brazíliu či Mexiko. Co by ho nejvíc ovlivnilo? Lidé, jejich kultura, tanec, latinskoamerická hudba? A zároveň si odpovídají: „Jsme si jisti, že Bach by všechny tyto vlivy dokázal geniálně využít.“ Přesvědčte se o tom sami v programu Bach goes Samba and Tango!

Gypsy Virtuoso Orchestra zahraje ohnivý čardáš

Ohnivý čardáš v podání maďarské cikánské kapely, ale i populární houslový repertoár... Živelnost i technická brilance... Virtuózní exhibice temperamentních hudebníků... to je Gypsy Virtuoso Orchestra pod vedením Sándora Jávorkaie. Maďarský houslista Sándor Jávorkai se představil jako koncertní mistr s orchestrem Mezinárodního institutu Attergau pod záštitou Vídeňské filharmonie a rovněž s Evropskou filharmonií. Sólově vystoupil s předními tělesy včetně Berlínské filharmonie. Ve svém repertoáru má Sándor Jávorkai mnoho houslových koncertů, sonát, virtuózních skladeb a také všechna Paganiniho Capriccia ovládá z paměti. Často vystupuje společně se svým bratrem, violoncellistou Adamem Jávorkaiem, a dále rovněž v klavírním triu s bratrem a se svou přítelkyní Katalin Falvai. Se svým souborem Gypsy Virtuoso Orchestra představí Sándor Jávorkai repertoár vycházející ze základů klasické hudby, propojený s jazzovými rytmy a lidovými maďarskými a cikánskými melodiemi.